

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
03.01.2019

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

Kocaeli, Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ile Antalya'da yapılan araştırmayı halka duyuran bilim insanı Bülent Şık hakkında hapis istemiyle dava açıldığı haberi basına yansımıştır.

Habere göre; 8 milyona yakın insanın yaşadığı bölgede kanserden ölüm oranlarının yüksek çıkması nedeniyle Sağlık Bakanlığı, 2011-2015 yılları arasında Kocaeli, Ergeneke çayı havzasında bahsi geçen şehirlerde bir araştırma yapma kararı almıştır. Bu kapsamda Bülent Şık'ın da aralarında olduğu bilim insanları tarafından binlerce gıda, su örnekleri taranmış, atıkların insan sağlığına zararları araştırılmıştır.

Araştırmanın sonuçları; Kocaeli ili ve Ergene Çayı havzasında yer alan Kırklareli, Tekirdağ ve Edirne'de insan sağlığına zarar verecek ölçüde çevre kirliliği olduğunu ortaya koymuştur. Rapora göre; çeşitli gıdalarda ve içme suyu olarak kullanılan bazı su kaynaklarında pestisitler, ağır metaller, poliaromatik hidrokarbonlar gibi toksik bileşiklerin yüksek düzeyde kalıntılar tespit edilirken bazı yerleşim bölgelerindeki suların kurşun, alüminyum, krom ve arsenik kirliliği nedeniyle içilemez durumda olduğu belirlenmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, Türkiye'deki ölümlerin yüzde 13'ü kanserden kaynaklanırken, bu oran bölgeden bölgeye farklılıklar göstermektedir. Bülent Şık'ın araştırma

24/3/14

sonuçlarında yer verdiği bilgilere göre, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne’de her beş ölümden biri, Dilovası’nda her üç ölümden biri, Antalya’da ise her on ölümden biri kanserden kaynaklanmaktadır.

Bu Gerekçeyle;

1. Bahsi geçen araştırma Bakanlığınız tarafından mı yaptırılmıştır?
2. Araştırma Bakanlığınız tarafından yaptırıldıysa neden halka duyurulmamıştır? Raporun sonuçlarının önlem alınması için ilgili kamu kurumlarına ulaştırılmadığı iddiası doğru mudur?
3. Bülent Şık, çalışmanın elindeki mevcut kısımları üzerinden bölge araştırmasını kamuoyuyla paylaşmıştır. Ardından Bakanlığınız tarafından hakkında suç duyurusunda bulunulmuş, soruşturma başlatılmıştır. Bakanlığınızın “gizli bilgilerin açıklanmasının halkta infiale yol açacağı ve dış alımları etkileyeceği” gibi gerekçeleri savcılığa bildirdiği iddiası doğru mudur?
4. Dünya Üniversiteler Servisi’nin Lima Bildirgesi’nde, “Akademik çevrenin araştırma işlevi ile ilgili tüm üyeleri bilimsel araştırmanın evrensel ilke ve yöntemlerine tabi olarak, herhangi bir müdahaleye maruz kalmaksızın araştırma çalışmalarını sürdürme hakkına sahiptir. Bu kişiler aynı zamanda araştırmalarının sonuçlarını başkalarına özgürce iletme ve sansürsüz yayınlama hakkına da sahiptir” denilmektedir. Bilim insanı olan Bülent Şık’ın, etik olarak araştırma sonuçlarının gizli kalamayacağına kanaat getirerek halkı bilgilendirmiştir. Bülent Şık’ın suçlanmasına neden olan rapordaki “Açıklanması yasaklanan gizli bilgiler” nelerdir? Halkın sağlığını ciddi derecede tehdit eden gıda, atık, su kirliliği ve kanser oranları “yasaklı gizli” bilgiler midir?
5. Anayasanın 56. Maddesine göre; “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir...” insan sağlığına ve doğaya zarar veren nedenlerin ortadan kaldırılabilmesi için, bu nedenlerin ortaya konulması gerekmez mi?